

РОЛЬ КОЛІРНИХ АСОЦІАЦІЙ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ

Мета. Проаналізувати роль колірних асоціацій в життя людини.

Основна частина. Шлях утворення колірних асоціацій подібний до процесу утворення умовних рефлексів. Відчуття і емоції, викликані будь-яким кольором, аналогічні відчуттям, пов'язані з предметом або явищем, постійно забарвленим в даний колір.

Кожен читач, мабуть, може навести чимало прикладів зі свого особистого досвіду, що підтверджують цю закономірність.

Очевидно, різні кольори мають неоднакову здатність викликати психічні реакції. Для оцінки цих відмінностей введемо поняття якості асоціацій. До якостей можуть бути віднесені:

а) однозначність відчуття (тобто визначеність його, повторюваність при різних умовах для одного і того ж індивідуума);

б) інтенсивність відчуття;

в) стійкість в межах великої групи людей.

Якості колірних асоціацій, а також естетична оцінка кольорів залежать як від об'єктивних властивостей самих кольорів, так і від властивостей сприймаючого суб'єкта.

До об'єктивних властивостей кольору відноситься його чистота, яскравість, форма колірної плями, місце і значення його в візуальній структурі, матеріал і фактура. Властивості сприймаючого суб'єкта можна підрозділити на групові та індивідуальні. До перших віднесемо національний чинник (раса етнічна група), культурні традиції, класову приналежність. До других належать вік, стать, культурний рівень, освіта, рід діяльності, особливості нервово-психічного складу суб'єкта.

Кольорові уподобання, так само як і асоціації обумовлені безліччю чинників. Зазвичай слід враховувати переваги не тільки окремих кольорів, але і сполучень. При цьому не останню роль грає предмет - носій кольору. Оцінка кольору самого по собі може як завгодно відрізнятись від оцінки його в конкретній ситуації. Тому дані лабораторних досліджень колірних переваг не можуть служити єдиною підставою для розробки колірної композиції об'єкта, навіть якщо говорити про її елементарних естетичних якостях. Більш вірним, хоча і більш складним способом вивчення колірних переваг може служити дослідження художньої творчості, наприклад декоративно-прикладного мистецтва, самодіяльної живопису та графіки тієї чи іншої соціальної групи людей.

Колірні переваги певною мірою залежать від фізіологічних властивостей організму. Досліджуючи психофізіологічні реакції людини на колір, можна виявити деякі загальні закономірності колірних переваг.

Висновок. Асоціації людини класифікують за об'єктивними властивостями кольору. Досліджено опис відповідностей між емоціями людини і комплексом колірних образів, що носять узагальнений характер і містять цінну інформацію для дизайнерів будь-якого профілю.

Науковий керівник – Т.А. Шемеліна